

Appendix 2**Convention No 170 concerning safety in the use of chemicals at work**

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office,

and having met in its 77th Session on 6 June 1990, and

Noting the relevant international labour Conventions and Recommendations and, in particular, the Benzene Convention and Recommendation, 1971, the Occupational Cancer Convention and Recommendation, 1974, the Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration) Convention and Recommendation, 1977, the Occupational Safety and Health Convention, and Recommendation, 1981, the Occupational Health Services Convention and Recommendation, 1985, the Asbestos Convention and Recommendation, 1986, and the list of occupational diseases, as amended in 1980, appended to the Employment Injury Benefits Convention, 1964, and

Noting that the protection of workers from the harmful effects of chemicals also enhances the protection of the general public and the environment, and

Noting that workers have a need for, and right to, information about the chemicals they use at work, and

Considering that it is essential to prevent or reduce the incidence of chemically induced illnesses and injuries at work by -

(a) ensuring that all chemicals are evaluated to determine their hazards,

(b) providing employers with a mechanism to obtain from suppliers information about the chemicals used at work so that they can implement effective programmes to protect workers from chemicals hazards,

(c) providing workers with information about the chemicals at their workplaces, and about appropriate preventive measures so that they can effectively participate in protective programmes,

(d) establishing principles for such programmes to ensure that chemicals are used safely, and

Vedlegg 2**Konvensjon nr. 170 om sikkerhet ved bruk av kjemiske stoffer i arbeidslivet**

Den internasjonale arbeidsorganisasjons generalkonferanse,

som Styret for Det internasjonale arbeidsbyrå har sammenkalt i Geneve, og

som har trådt sammen til sin 77. sesjon den 6. juni 1990,

som har merket seg innholdet i relevante konvensjoner og rekommandasjoner, spesielt konvensjonen og rekommandasjonen om vern mot farer som skyldes benzen (1971), konvensjonen og rekommandasjonen om forebygging av kontroll med yrkesrisiko som skyldes kreftfremkallende stoffer (1974), konvensjonen og rekommandasjonen om arbeidsmiljø (luftforurensing, støy og vibrasjon) (1977), konvensjonen og rekommandasjonen om sikkerhet, helse og arbeidsmiljøet (1981), konvensjonen og rekommandasjonen om bedriftshelsetjeneste (1985), konvensjonen og rekommandasjonen om sikkerhet ved bruk av asbest (1986), samt listen over yrkessykdommer med endringer i 1980 og vedlegg til konvensjonen om yrkesskadetrygd (1964), og

som har merket seg at vern av arbeidstakere mot kjemiske stoffers skadelige virkninger også bidrar til å verne allmenheten og miljøet, og

som har merket seg at arbeidstakere har behov for og rett til opplysninger om kjemiske stoffer som blir brukt i arbeidslivet, og

som tar i betraktning hvor helt vesentlig det er å forbygge eller redusere omfanget av yrkessykdommer og yrkesskader som skyldes kjemiske stoffer, ved å:

a) sikre at alle kjemiske stoffer blir vurdert med henblikk på den fare de utgjør,

b) utarbeide en ordning som gir arbeidsgivere adgang til å innhente opplysninger fra leverandørene om kjemiske stoffer som blir brukt på arbeidsplassen, slik at de kan iverksette effektive planer for vern av arbeidstakere mot de farer som er knyttet til kjemiske stoffer,

c) gi arbeidstakere opplysninger om de kjemiske stoffer som er i bruk på arbeidsplassen og om de relevante forebyggende tiltak som er iverksatt, slik at de kan delta effektivt i verneplanene;

d) fastsette prinsipper for sikker bruk av kjemiske stoffer som grunnlag for slike planer, og

Having regard to the need for co-operation within the International Programme on Chemical Safety between the International Labour Organization, the United Nations Environment Programme and the World Health Organization as well as with the Food and Agriculture Organization of the United Nations and the United Nations Industrial Development Organization, and noting the relevant instruments, codes and guide-lines promulgated by these organizations, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to safety in the use of chemicals at work, which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention;

adopts this twenty-fifth day of June of the year one thousand nine hundred and ninety the following Convention, which may be cited as the Chemicals Convention, 1990.

PART I. SCOPE AND DEFINITIONS

Article 1

1. This Convention applies to all branches of economic activity in which chemicals are used.

2. The competent authority of a Member ratifying this Convention, after consulting the most representative organisations of employers and workers concerned, and on the basis of an assessment of the hazards involved and the protective measures to be applied –

(a) may exclude particular branches of economic activity, undertakings or products from the application of the Convention, or certain provisions thereof, when –

(i) special problems of a substantial nature arise; and

(ii) the overall protection afforded in pursuance of national law and practice is not inferior to that which would result from the full application of the provisions of the Convention;

(b) shall make special provision to protect confidential information whose disclosure to a competitor would be liable to cause harm to an employer's business so long as the safety and health of workers are not compromised thereby.

3. This Convention does not apply to articles which will not expose workers to a hazardous chemical under normal or reasonably foreseeable conditions of use.

4. This Convention does not apply to organisms, but does apply to chemicals derived from organisms.

som viser til behovet for samarbeid innen rammen av Det internasjonale programmet for sikkerhet ved bruk av kjemiske stoffer mellom Den internasjonale arbeidsorganisasjon, De forente nasjoners miljøprogram, Verdens helseorganisasjon, De forente nasjoners organisasjon for ernæring og landbruk, De forente nasjoners organisasjon for industriell utvikling, og som samtidig merker seg de relevante instrumenter, regler og retningslinjer som disse organisasjoner har vedtatt, og

som har besluttet å vedta visse forslag om sikkerhet ved bruk av kjemiske stoffer i arbeidslivet, punkt 4 på dagsordenen for sesjonen, og

som har bestemt at disse forslag skal gis form av en internasjonal konvensjon,

vedtar i dag, den 25. juni 1990, følgende konvensjon som kan kalles *Konvensjonen om kjemiske stoffer, 1990*.

I. VIRKEOMRÅDE OG DEFINISJONER

Artikkel 1

1. Denne konvensjonen gjelder all økonomisk virksomhet der det blir brukt kjemiske stoffer.

2. Ansvarlig myndighet i en medlemsstat som ratifiserer denne konvensjonen skal, etter rådslagning med de mest representative organisasjoner for berørte arbeidsgivere og arbeidstakere og etter vurdering av de foreliggende risikofaktorer samt de vernetiltak som skal iverksettes,

a) unnta bestemte næringsgrener, foretak og produkter fra gjennomføringen av konvensjonen eller enkelte av konvensjonens bestemmelser, når:

i) spesielle og vesentlig problemer oppstår, og

ii) det samlede vern som nasjonal lovgivning og praksis gir ikke er dårligere enn det som vil følge av en fullstendig iverksettelse av alle bestemmelsene i konvensjonen;

b) treffe spesielle forholdsregler for å beskytte konfidensielle lysninger som, dersom de blir røpet til en konkurrent, kan komme til å skade en arbeidsgivers virksomhet, forutsatt at dette ikke setter arbeidstakeres helse og sikkerhet i fare.

3. Denne konvensjonen gjelder ikke gjenstander som ikke utsetter arbeidstakere for virkningene av et farlig kjemisk stoff ved normal bruk eller bruk som med rimelighet kan forutsies.

4. Denne konvensjonen gjelder ikke organismer, men kommer til anvendelse på kjemiske stoffer som stammer fra organismer.

Article 2

For the purposes of this Convention --

(a) the term «chemicals» means chemical elements and compounds, and mixtures thereof, whether natural or synthetic;

(b) the term «hazardous chemical» includes any chemical which has been classified as hazardous in accordance with Article 6 or for which relevant information exists to indicate that the chemical is hazardous;

(c) the term «use of chemicals at work» means any work activity which may expose a worker to a chemical, including --

- (i) the production of chemicals;
- (ii) the handling of chemicals;
- (iii) the storage of chemicals;
- (iv) the transport of chemicals;
- (v) the disposal and treatment of waste chemicals;
- (vi) the maintenance, repair and cleaning of equipment and containers for chemicals;

(d) the term «branches of economic activity» means all branches in which workers are employed, including the public service;

(e) the term «article» means an object which is formed to a specific shape or design during its manufacture or which is in its natural shape, and whose use in that form is dependent in whole or in part on its shape or design;

(f) the term «workers' representatives» means persons who are recognised as such by national law or practice, in accordance with the Workers' Representatives Convention, 1971.

PART II. GENERAL PRINCIPLES**Article 3**

The most representative organisations of employers and workers concerned shall be consulted on the measures to be taken to give effect to the provisions of this Convention.

Article 4

In the light of national conditions and practice and in consultation with the most representative organisations of employers and workers, each Member shall formulate, implement and periodically review a coherent policy on safety in the use of chemicals at work.

Artikkel 2

I denne konvensjonen betyr:

a) «*kjemiske stoffer*» naturlige eller syntetiske kjemiske elementer og forbindelser, samt blandinger av disse;

b) «*farlig kjemisk stoff*» ethvert kjemisk stoff som er klassifisert som farlig i henhold til artikkel 6, eller hvor det foreligger relevante opplysninger som angir at stoffet er farlig;

c) «*bruk av kjemiske stoffer i arbeidslivet*» enhver yrkesmessig virksomhet hvor en arbeidstaker risikerer å bli utsatt for et kjemisk stoff, inkludert:

- i) fremstilling av kjemiske stoffer;
 - ii) håndtering av kjemiske stoffer;
 - iii) lagring av kjemiske stoffer;
 - iv) transport av kjemiske stoffer;
 - v) håndtering, lagring og destruksjon av kjemiske avfallstoffer;
 - vi) utslipp av kjemiske stoffer i forbindelse med yrkesvirksomhet;
 - vii) vedlikehold, reparasjon og rengjøring av utstyr og beholdere for kjemiske stoffer;
- d) «*næringsgrener*» alle næringer som sysselsetter arbeidstakere, inkludert offentlig virksomhet;

e) «*gjenstand*» enhver ting som er fremstilt for å oppnå en spesiell form eller utforming, eller som fremstår i sin naturlige form og hvis bruk i den form den har, helt eller delvis er betinget av gjenstandens form eller utforming;

f) «*arbeidstakerrepresentanter*» de personer som er anerkjent som dette i henhold til nasjonal lovgivning eller praksis, i samsvar med konvensjonen om arbeidstakerrepresentanter av 1971.

II. ALMINNELIGE PRINSIPPER**Artikkel 3**

De mest representative organisasjoner for de berørte arbeidsgivere og arbeidstakere skal rådspørres om de tiltak som bør fattes i forbindelse med gjennomføringen av reglene i denne konvensjonen.

Artikkel 4

I lys av nasjonale forhold og praksis og i samarbeid med de mest representative arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner, skal hvert medlemsland utarbeide, iverksette og regelmessig revidere en helhetlig politikk for sikkerhet ved bruk av kjemiske stoffer i arbeidslivet.

Article 5

The competent authority shall have the power, if justified on safety and health grounds, to prohibit or restrict the use of certain hazardous chemicals, or to require advance notification and authorisation before such chemicals are used.

PART III. CLASSIFICATION AND RELATED MEASURES**Article 6****CLASSIFICATION SYSTEMS**

1. Systems and specific criteria appropriate for the classification of all chemicals according to the type and degree of their intrinsic health and physical hazards and for assessing the relevance of the information required to determine whether a chemical is hazardous shall be established by the competent authority, or by a body approved or recognised by the competent authority, in accordance with national or international standards.

2. The hazardous properties of mixtures composed of two or more chemicals may be determined by assessments based on the intrinsic hazards of their component chemicals.

3. In the case of transport, such systems and criteria shall take into account the United Nations Recommendations on the transport of dangerous goods.

4. The classification systems and their application shall be progressively extended.

Article 7**LABELLING AND MARKING**

1. All chemicals shall be marked so as to indicate their identity.

2. Hazardous chemicals shall in addition be labelled, in a way easily understandable to the workers, so as to provide essential information regarding their classification, the hazards they present and the safety precautions to be observed.

3. (1) Requirements for marking or labelling chemicals pursuant to paragraphs 1 and 2 of this Article shall be established by the competent authority, or by a body approved or recognised by the competent authority, in accordance with national or international standards.

(2) In the case of transport, such requirements shall take into account the United Nations Recommendations on the transport of dangerous goods.

Artikkel 5

Dersom sikkerhetsmessige og helsemessige forhold tilsier det, skal ansvarlig myndighet kunne forby eller begrense bruken av enkelte farlige kjemiske stoffer, eller kreve forhåndsvarsling og tillatelse før disse stoffene tas i bruk.

III. KLASSIFISERING OG BESLEKTEDE TILTAK**Artikkel 6****KLASSIFISERINGSSYSTEMER**

1. Ansvarlig myndighet eller et organ som ansvarlig myndighet har godkjent eller anerkjent, skal innføre systemer og kriterier for klassifisering av iboende egenskaper ved alle kjemiske stoffer i forhold til den grad av fysisk og helsemessig fare disse innebærer; og for vurdering av hvilken informasjon som trengs for å avgjøre om et stoff er farlig. Klassifiseringen skal være i samsvar med nasjonale eller internasjonale standarder.

2. Farlige egenskaper ved blandinger som består av to eller flere kjemiske stoffer kan bestemmes ved å vurdere den risiko som er knyttet til hver enkelt bestanddel i blandingen.

3. Når det gjelder transport, skal disse systemene og kriteriene ta hensyn til FNs rekommendasjoner om transport av farlig gods.

4. Klassifiseringssystemene og bruken av dem skal gradvis utvides.

Artikkel 7**ETIKETTERING OG MERKING**

1. Alle kjemiske stoffer skal merkes slik at det indikerer deres identitet.

2. Farlige kjemiske stoffer skal i tillegg etiketteres på en lettfattelig måte for arbeidstakerne, slik at de gir de viktigste opplysninger om klassifisering, om hvilke farer de representerer og om sikkerhetsmessige forholdsregler som bør tas.

3. (1) Kravene til merking eller etikettering av kjemiske stoffer ifølge artikkel 7.1 og 7.2 skal utferdiges av ansvarlig myndighet, eller av et organ som ansvarlig myndighet har godkjent eller anerkjent, og de skal være i samsvar med nasjonale eller internasjonale standarder.

(2) Når det gjelder transport, skal disse kravene ta hensyn til FNs rekommendasjoner om transport av farlig gods.

*Article 8***CHEMICAL SAFETY DATA SHEETS**

1. For hazardous chemicals, chemical safety data sheets containing detailed essential information regarding their identity, supplier, classification, hazards, safety precautions and emergency procedures shall be provided to employers.

2. Criteria for the preparation of chemical safety data sheets shall be established by the competent authority, or by a body approved or recognised by the competent authority, in accordance with national or international standards.

3. The chemical or common name used to identify the chemical on the chemical safety data sheet shall be the same as that used on the label.

*Article 9***RESPONSIBILITIES OF SUPPLIERS**

1. Suppliers of chemicals, whether manufacturers, importers or distributors, shall ensure that –

(a) such chemicals have been classified in accordance with Article 6 on the basis of knowledge of their properties and a search of available information or assessed in accordance with paragraph 3 below;

(b) such chemicals are marked so as to indicate their identity in accordance with Article 7, paragraph 1;

(c) hazardous chemicals they supply are labelled in accordance with Article 7, paragraph 2.

(d) chemical safety data sheets are prepared for such hazardous chemicals in accordance with Article 8, paragraph 1, and provided to employers.

2. Suppliers of hazardous chemicals shall ensure that revised labels and chemical safety data sheets are prepared and provided to employers, by a method which accords with national law and practice, whenever new relevant safety and health information becomes available.

3. Suppliers of chemicals which have not yet been classified in accordance with Article 6 shall identify the chemicals they supply and assess the properties of these chemicals on the basis of a search of available information in order to determine whether they are hazardous chemicals.

*Artikkel 8***PRODUKTDATABLAD**

1. For alle farlige kjemiske stoffer skal et produktdatablad med opplysninger om stoffenes identitet, leverandør, klassifisering, farer, sikkerhetsforanstaltninger og kriseprosedyrer stilles til arbeidsgiveres rådighet.

2. Ansvarlig myndighet, eller et organ som ansvarlig myndighet har godkjent eller anerkjent, fastsetter de kriterier som skal legges til grunn for utarbeidelsen av produktdatabladet, i samsvar med nasjonale eller internasjonale standarder.

3. Den kjemiske betegnelsen eller det vanlige navnet som brukes for å identifisere det kjemiske stoffet eller produktet på produktdatabladet, skal være det samme som det som brukes på etiketten.

*Artikkel 9***LEVERANDØRENE'S ANSVAR**

1. Leverandører av kjemiske stoffer, enten de er produsenter, importører eller distributører, skal forsikre seg om at:

a) de kjemiske stoffene er klassifisert i samsvar med artikkel 6, på grunnlag av kjennskap til stoffenes egenskaper og innhenting av tilgjengelige opplysninger, eller på grunnlag av en vurdering i samsvar med artikkel 9.3;

b) de kjemiske stoffene er merket slik at de kan identifiseres i samsvar med artikkel 7.1;

c) farlige kjemiske stoffer som de leverer er etikettert i samsvar med artikkel 7.2;

d) det utarbeides produktdatablad for slike farlige kjemiske stoffer i samsvar med artikkel 8.1, og at disse stilles til arbeidsgiveres rådighet.

2. Leverandører av farlige kjemiske stoffer skal sørge for at etiketter og produktdatablad oppdateres og leveres til arbeidsgivere hver gang nye, relevante opplysninger om helse og sikkerhet blir tilgjengelige, og på en slik måte at det er i samsvar med nasjonal lovgivning og praksis.

3. Leverandører av kjemiske stoffer som ennå ikke er klassifisert i samsvar med artikkel 6, skal identifisere de kjemiske stoffer som leveres og foreta en vurdering av stoffenes egenskaper på grunnlag av innhentet informasjon, for å kunne avgjøre om det dreier seg om farlige kjemiske stoffer.

PART IV. RESPONSIBILITIES OF EMPLOYERS*Article 10***IDENTIFICATION**

1. Employers shall ensure that all chemicals used at work are labelled or marked as required by Article 7 and that chemicals safety data sheets have been provided as required by Article 8 and are made available to workers and their representatives.

2. Employers receiving chemicals that have not been labelled or marked as required under Article 7, or for which chemical safety data sheets have not been provided as required under Article 8, shall obtain the relevant information from the supplier or from other reasonably available sources, and shall not use the chemicals until such information is obtained.

3. Employers shall ensure that only chemicals which are classified in accordance with Article 6 or identified and assessed in accordance with Article 9, paragraph 3, and labelled or marked in accordance with Article 7 are used and that any necessary precautions are taken when they are used.

4. Employers shall maintain a record of hazardous chemicals used at the workplace, cross-referenced to the appropriate chemical safety data sheets. This records shall be accessible to all workers concerned and their representatives.

*Article 11***TRANSFER OF CHEMICALS**

Employers shall ensure that when chemicals are transferred into other containers or equipment, the contents are indicated in a manner which will make known to workers their identity, any hazards associated with their use and any safety precautions to be observed.

*Article 12***EXPOSURE**

Employers shall -

(a) ensure that workers are not exposed to chemicals to an extent which exceeds exposure limits or other exposure criteria for the evaluation and control of the working environment established by the competent authority, or by a body approved or recognised by

IV. ARBEIDSGIVERES ANSVAR*Artikkel 10***IDENTIFISERING**

1. Arbeidsgivere skal sørge for at alle kjemiske stoffer som anvendes i arbeidslivet er etikettert eller merket i samsvar med bestemmelsene i artikkel 7, samt at de har fått overlevert de produktdatablad som kreves i samsvar med artikkel 8 og gjort disse tilgjengelige for arbeidstakere og deres representanter.

2. Når en arbeidsgiver mottar kjemiske stoffer som ikke er etikettert eller merket i samsvar med artikkel 7, eller som det ikke er levert produktdatablad for, slik det er forutsatt i artikkel 8, skal arbeidsgiveren sørge for å innhente alle relevante opplysninger hos leverandøren eller hos annen kilde med rimelig god tilgjengelighet. De kjemiske stoffene skal ikke tas i bruk før disse opplysningene er innhentet.

3. Arbeidsgivere skal forsikre seg om at det utelukkende tas i bruk stoffer som er klassifisert i samsvar med artikkel 6 eller identifisert og evaluert i samsvar med artikkel 9.3, og etikettert eller merket i samsvar med artikkel 7, samt at alle nødvendige forholdsregler blir tatt ved bruk av stoffene.

4. Arbeidsgivere skal føre en fortegnelse over alle farlige kjemiske stoffer som blir brukt på arbeidsplassen, med krysshenvising til de tilhørende produktdatabladene. Fortegnelsen skal være tilgjengelig for alle berørte arbeidstakere, samt deres representanter.

*Artikkel 11***FLYTTING AV KJEMISKE STOFFER**

Når kjemiske stoffer flyttes over i andre beholdere eller apparater, skal arbeidsgivere sørge for at innholdet er angitt på en slik måte at arbeidstakere kan identifisere de kjemiske stoffene, de farer som bruken av disse innebærer, samt alle de sikkerhetsforholdsregler som skal tas.

*Artikkel 12***EKSPONERING**

Arbeidsgivere skal:

a) sørge for at arbeidstakere ikke er utsatt for kjemiske stoffer utover de eksponeringsgrenser eller andre eksponeringskriterier for vurdering og kontroll av arbeidsmiljøet som er fastsatt eller godkjent av ansvarlig myndighet, eller av et organ som ansvarlige

the competent authority, in accordance with national or international standards;

(b) assess the exposure of workers to hazardous chemicals;

(c) monitor and record the exposure of workers to hazardous chemicals when this is necessary to safeguard their safety and health or as may be prescribed by the competent authority;

(d) ensure that the records of the monitoring of the working environment and of the exposure of workers using hazardous chemicals are kept for a period prescribed by the competent authority and are accessible to the workers and their representatives.

Article 13

OPERATIONAL CONTROL

1. Employers shall make an assessment of the risks arising from the use of chemicals at work, and shall protect workers against such risks by appropriate means, such as -

(a) the choice of chemicals that eliminate or minimise the risk;

(b) the choice of technology that eliminates or minimises the risk;

(c) the use of adequate engineering control measures;

(d) the adoption of working systems and practices that eliminate or minimise the risk;

(e) the adoption of adequate occupational hygiene measures;

(f) where recourse to the above measures does not suffice, the provision and proper maintenance of personal protective equipment and clothing at no cost to the worker, and the implementation of measures to ensure their use.

2. Employers shall -

(a) limit exposure to hazardous chemicals so as to protect the safety and health of workers;

(b) provide first aid;

(c) make arrangements to deal with emergencies.

Article 14

DISPOSAL

Hazardous chemicals which are no longer required and containers which have been emptied but which may contain residues of hazardous chemicals, shall be handled or disposed of in a manner which eliminate or mi-

myndigheter har godtatt eller anerkjent, i samsvar med nasjonale eller internasjonale standarder;

b) vurdere i hvilken grad arbeidstakere er utsatt for farlige kjemiske stoffer;

c) overvåke og registrere i hvilken grad arbeidstakere er utsatt for farlige kjemiske stoffer når dette er nødvendig for å ivareta deres sikkerhet og helse eller når dette blir pålagt dem av ansvarlig myndighet;

d) se til at fortegnelsene over overvåkingen av arbeidsmiljøet og i hvilken grad arbeidstakere er eksponert for farlige kjemiske stoffer, oppbevares for det tidsrom som ansvarlig myndighet foreskriver, og at disse er tilgjengelige for arbeidstakerne og deres representanter.

Artikkel 13

DRIFTSKONTROLL

1. Arbeidsgivere skal vurdere de risikofaktorer som er forbundet med bruk av kjemiske stoffer i arbeidslivet og sørge for at arbeidstakere blir beskyttet mot slike risikofaktorer ved å ta i bruk hensiktsmessige midler, som:

a) valg av kjemiske stoffer som eliminerer eller reduserer risiko til et minimum;

b) valg av teknologi som eliminerer eller reduserer risiko til et minimum;

c) bruk av hensiktsmessige tekniske kontrolltiltak;

d) innføring av arbeidsmetoder og -praksis som eliminerer eller reduserer risiko til et minimum;

e) innføring av hensiktsmessige yrkeshygieniske tiltak;

f) å sørge for og vedlikeholde passende personlig verneutstyr og verneklær uten omkostninger for arbeidstakerne, når det viser seg at ovennevnte tiltak er utilstrekkelige. arbeidsgivere skal iverksette tiltak for å sikre at verneutstyret tas i bruk.

2. Arbeidsgivere skal:

a) begrense grad av eksponering overfor farlige kjemiske stoffer for å beskytte arbeidstakeres helse og sikkerhet;

b) sørge for førstehjelp;

c) ta sine forholdsregler for å kunne takle krisesituasjoner.

Artikkel 14

HÅNDTERING, LAGRING OG DESTRUKSJON

Farlige kjemiske stoffer som det ikke er bruk for lenger og tomme beholdere hvor det kan forekomme rester av farlige kjemiske stoffer, skal håndteres, lagres eller destrueres i samsvar med nasjonal lovgivning og praksis på en

minimises the risk to safety and health and to the environment, in accordance with national law and practice.

Article 15

INFORMATION AND TRAINING

Employers shall --

(a) inform the workers of the hazards associated with exposure to chemicals used at the workplace;

(b) instruct the workers how to obtain and use the information provided on labels and chemical safety data sheets;

(c) use the chemical safety data sheets, along with information specific to the workplace, as a basis for the preparation of instructions to workers, which should be written if appropriate;

(d) train the workers on a continuing basis in the practices and procedures to be followed for safety in the use of chemicals at work.

Article 16

CO-OPERATION

Employers, in discharging their responsibilities, shall co-operate as closely as possible with workers or their representatives with respect to safety in the use of chemicals at work.

PART V. DUTIES OF WORKERS

Article 17

1. Workers shall co-operate as closely as possible with their employers in the discharge by the employers of their responsibilities and comply with all procedures and practices relating to safety in the use of chemicals at work.

2. Workers shall take all reasonable steps to eliminate or minimise risk to themselves and to others from the use of chemicals at work.

PART VI. RIGHTS OF WORKERS AND THEIR REPRESENTATIVES

Article 18

1. Workers shall have the right to remove themselves from danger resulting from the use of chemicals when they have reasonable justification to believe there is an imminent and serious risk to their safety or health, and shall inform their supervisor immediately.

slik måte at den risiko disse utgjør for helse, sikkerhet og miljø, elimineres eller reduseres til et minimum.

Artikkel 15

INFORMASJON OG OPPLÆRING

Arbeidsgivere skal:

a) informere arbeidstakerne om de farer som er forbundet med at de er utsatt for farlige kjemiske stoffer som brukes på arbeidsplassen;

b) informere arbeidstakerne om hvordan de kan nyttiggjøre seg de opplysninger som gis på etiketter og produktdatablader;

c) bruke produktdatabladene og informasjon som spesielt gjelder arbeidsplassen som grunnlag for utarbeiding av instruksjoner for arbeidstakere, skriftlig, hvis det er hensiktsmessig;

d) sørge for at arbeidstakerne får en kontinuerlig opplæring i den praksis og de regler som skal følges for å ivareta sikkerheten ved bruk av kjemiske stoffer i arbeidslivet.

Artikkel 16

SAMARBEID

Arbeidsgivere skal, i forbindelse med oppfyllelsen av sine forpliktelser, søke å få til et så nært samarbeid som mulig med arbeidstakere eller deres representanter vedrørende sikkerhet ved bruk av kjemiske stoffer i arbeidslivet.

V. ARBEIDSTAKERES PLIKTER

Artikkel 17

1. Arbeidstakere skal samarbeide så nært som mulig med sine arbeidsgivere i forbindelse med oppfyllelsen av arbeidsgivernes plikter, og de skal overholde den praksis og de regler som gjelder vedrørende sikkerhet ved bruk av kjemiske stoffer i arbeidslivet.

2. Arbeidstakere skal ta alle rimelige forholdsregler for å eliminere eller redusere til et minimum den risiko som de selv eller andre er utsatt for ved bruk av kjemiske stoffer i arbeidslivet.

VI. ARBEIDSTAKERES OG ARBEIDSTAKERREPRESENTANTENES RETTIGHETER

Artikkel 18

1. Arbeidstakere skal ha rett til å fjerne seg fra fare som følger av bruk av kjemiske stoffer, når de har rimelig grunn til å tro at det er umiddelbar og alvorlig risiko for deres sikkerhet eller helse. De skal umiddelbart informere sine overordnede om dette.

2. Workers who remove themselves from danger in accordance with the provisions of the previous paragraph or who exercise any other rights under this Convention shall be protected against undue consequences.

3. Workers concerned and their representatives shall have the right to --

(a) information on the identity of chemicals used at work, the hazardous properties of such chemicals, precautionary measures, education and training;

(b) the information contained in labels and markings;

(c) chemical safety data sheets;

(d) any other information required to be kept by this Convention.

4. Where disclosure of the specific identity of an ingredient of a chemical mixture to a competitor would be liable to cause harm to the employer's business, the employer may, in providing the information required under paragraph 3 above, protect that identity in a manner approved by the competent authority under Article 1, paragraph 2 (b).

PART VII. RESPONSIBILITY OF EXPORTING STATES

Article 19

When in an exporting member State all or some uses of hazardous chemicals are prohibited for reasons of safety and health at work, this fact and the reasons for it shall be communicated by the exporting member State to any importing country.

Article 20

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 21

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months af-

2. De arbeidstakere som fjerner seg fra en fare i samsvar med bestemmelsene i artikkel 18.1 eller som tar i bruk en hvilken som helst annen rettighet som er fastsatt i denne konvensjonen, skal være beskyttet mot at slike handlinger får utilbørlige følger.

3. De berørte arbeidstakere og deres representanter skal ha krav på:

a) opplysninger som gjør det mulig å identifisere de kjemiske stoffer som blir brukt i arbeidet, stoffenes skadelige egenskaper, de forholdsregler som må tas, samt opplæring og praktiske øvelser;

b) den informasjon som er på etikettene og i merkingen;

c) produktdatabladene;

d) enhver annen opplysning som skal oppbevares i samsvar med denne konvensjonen.

4. I de tilfeller hvor frigiving av opplysninger som kan bidra til å identifisere en spesifikk bestanddel i en kjemisk blanding til en konkurrent vil kunne komme til å skade arbeidsgiverens virksomhet, kan vedkommande arbeidsgiver, i samband med overlevering av opplysninger i samsvar med 18.3, beskytte identiteten på den måte som ansvarlig myndighet måtte ha godkjent i samsvar med artikkel 1.2(b).

VII. EKSPORTERENDE STATERES ANSVAR

Artikkel 19

Når en eksporterende medlemsstat helt eller delvis har forbudt bruken av et farlig kjemisk stoff i arbeidslivet på grunn av sikkerhet og helse, skal vedkommende medlemsstat underrette ethvert land som det eksporterer til om dette og om årsakene til forbudet.

VIII. SLUTTREGLER

Artikkel 20

De formelle ratifikasjoner av denne konvensjonen skal oversendes Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå til registrering.

Artikkel 21

1. Denne konvensjonen skal binde bare de medlemsstater i Den internasjonale arbeidsorganisasjon som har fått registrert sine ratifikasjoner hos generaldirektøren.

2. Den skal tre i kraft 12 måneder etter den dag da to medlemsstaters ratifikasjoner er blitt registrert hos generaldirektøren.

3. Deretter skal denne konvensjonen tre i kraft for enhver medlemsstat 12 måneder et-

ter the date on which its ratification has been registered.

Article 22

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 23

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 24

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration on accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 25

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

ter den dag da medlemsstatens ratifikasjon ble registrert.

Artikkel 22

1. Enhver medlemsstat som har ratifisert denne konvensjonen kan si den opp når 10 år er gått fra den dag da konvensjonen trådte i kraft, ved å sende melding om dette til registrering hos Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå. Slik oppsigelse trer ikke i kraft før ett år etter at den er blitt registrert.

2. Enhver medlemsstat som har ratifisert denne konvensjonen, og som ikke gjør bruk av den oppsigelsesrett som er fastsatt i denne artikkel innen ett år etter utgangen av den 10-årsperioden som er nevnt i artikkel 22.1, er bundet for ytterligere 10 år, og kan deretter si opp denne konvensjonen ved utgangen av hver 10-årsperiode på de vilkår som er fastsatt i denne artikkel.

Artikkel 23

1. Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå skal un derrette alle medlemsstater av Den internasjonale arbeidsorganisasjon om registreringen av alle ratifikasjoner og oppsigelser som er sendt ham av organisasjonens medlemsstater.

2. Når generaldirektøren underretter medlemsstatene i organisasjonen om registreringen av den andre ratifikasjon som er sendt ham, skal han gjøre medlemsstatene oppmerksom på hvilken dato konvensjonen vil tre i kraft.

Artikkel 24

Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå skal sende Generalsekretæren for De forente nasjoner fullstendige opplysninger om alle ratifikasjoner og oppsigelser som registreres av ham etter reglene i de foregående artikler, for registrering i samsvar med artikkel 102 i De forente nasjoners pakt.

Artikkel 25

Styret for Det internasjonale arbeidsbyrå skal, når det finner det nødvendig, legge fram for Arbeidskonferansen en melding om hvordan denne konvensjonen har virket og undersøke om det er ønskelig å sette spørsmålet om hel eller delvis revisjon av konvensjonen på konferansens dagsorden.

Article 26

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides –

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 22 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 27

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Artikkel 26

1. Dersom Arbeidskonferansen vedtar en ny konvensjon som helt eller delvis endrer denne konvensjonen og intet annet er bestemt i den nye konvensjonen, skal:

a) en medlemsstats ratifikasjon av den nye reviderte konvensjonen *ipso jure* innebære en øyeblikkelig oppsigelse av denne konvensjonen uten hensyn til reglene i artikkel 22 ovenfor, forutsatt at den nye, reviderte konvensjonen er trådt i kraft;

b) denne konvensjonen ikke lenger kunne ratifiseres av medlemsstatene fra den dag da den nye, reviderte konvensjonen trer i kraft.

2. Denne konvensjonen skal uansett fortsatt være i kraft i sin nåværende form og med sitt nåværende innhold for de medlemsstater som har ratifisert den, men som ikke har ratifisert den reviderte konvensjonen.

Artikkel 27

De engelske og franske versjoner av teksten i denne konvensjonen har lik gyldighet.